

## หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษารัสเซีย

- หลักเกณฑ์นี้ใช้ถ่ายเสียงภาษารัสเซียที่เขียนด้วยอักษรโรมัน
- การเทียบเสียงสระ ให้ถือตามตารางการเทียบเสียงสระภาษารัสเซีย
- การเทียบเสียงพยัญชนะ ให้ถือตามตารางการเทียบเสียงพยัญชนะภาษารัสเซีย
- คำหรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นหลายตัว ในภาษารัสเซียออกเสียงทุกตัว จึงให้ถอดเรียงกันไป เช่น

Pskov = ปสคอฟ  
Vladimir = วลาดีมีร์

ยกเว้นที่กำหนดไว้ให้ออกเสียงเป็นอย่างอื่น ดังในตาราง เช่น

Kh = ฮ  
tch = ช

- หลักเกณฑ์อื่น ๆ เช่น การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาต ไม่ได้คู่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ ให้ถือตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

## ตารางเทียบเสียงสระภาษารัสเซีย

สระ	ใช้	ตัวอย่าง
A		
a (เมื่ออยู่ต้นคำ)	อะ	Aleksandra = อะเลคซันดรา
a (ไม่มีตัวสะกด)	อา	Vasili = วาซีลี
a (มีตัวสะกด)	อะ ( ́ )	Tatlin = ตัตลิน

หมายเหตุ a เมื่อมีตัวสะกด ส่วนใหญ่จะออกเสียงสั้น แต่ถ้าอยู่ในพยางค์ที่ออกเสียงหนักจะออกเสียงยาวกว่าเล็กน้อย ในการเขียนทับศัพท์ที่ไม่มีรูปสระในภาษาไทยที่จะแสดงเสียงเช่นนั้นได้ จึงกำหนดให้ใช้สระสั้น (อะ) ทั้งหมด ยกเว้นคำที่ในภาษาไทยเคยใช้สระยาว (อา) จนเป็นที่ยอมรับกันแล้ว ก็ให้ใช้ต่อไปตามเดิม เช่น

Leningrad = เลนินกราด  
Ivan = อีวาน

aa	อา	Chaadayev	=	ชาดาเยฟ
ai	ไอ	Pervomaisk Tchaikovski	=	เปียร์โวไมสค์ ไซคอฟสกี
ar	อาร์	Armavir	=	อาร์มาวีร์
au	อออุ	Shaulyai	=	ชาอูลัย
ay	ไอ	Nikolay	=	นิโคลไล

### E

e	เอ	Aleksandrov	=	อะเลคซันดรอฟ
e	ออ	Gorbachev	=	กอร์บาชอฟ

หมายเหตุ e ในภาษารัสเซีย มี ๒ เสียง คือ e ที่ออกเสียงคล้ายสระ "เอ" และ è ที่ออกเสียงคล้ายสระ "ออ" แต่ในการใช้อักษรโรมันเขียนคำรัสเซีย บางครั้งมีผู้ใช้ e แทน è ในกรณีนี้ e จะออกเสียงคล้าย "ออ"

ee	เอเย	Mendeleeev	=	เมนเดเลเยฟ
ei	เอย์	Yenisei	=	เยนีเซย์
er	เอียร์	Perm	=	เปียร์ม
ey	เอย์	Aleksey	=	อะเลคเซย์

### I

i (ไม่มีตัวสะกด)	ไอ	Rovenki	=	โรเวนกี
i (มีตัวสะกด)	อิ	Bisk	=	บิสค์
ia	เอีย	Cheliabinsk	=	เชเลียบินสค์
ie	อี	Kiev	=	คีฟ
ii	อีอิ	Gavriil	=	กัฟรียิล
ir	อีร์	Vladimir	=	วลาดีมีร์

## O

o (ไม่มีตัวสะกด)	โ	Arkhipenko	=	อาร์ชีเปนโค
o (มีตัวสะกด)	ออ	Larionov	=	ลาร์โอนอฟ
oi	ออย	Polevskoi	=	โปเลฟสกอย
or	ออร์	Gorky	=	กอร์กี
oy	ออย	Tolstoy	=	ตอลสตอย

## U

u (ไม่มีตัวสะกด)	อุ	Batumi	=	บาตูมี
		Ural	=	อูร์ล
u (มีตัวสะกด)	อุ	Buzuluk	=	บูซูลุก
ui	อุย	Bobruisk	=	โบบรุษสค

## Y

y	อีย	Sumy	=	ซูมี
		Rybinsk	=	รียบินส์ค
		Shakhty	=	ชาฮ์ตี
y	อี	Gorky	=	กอร์กี

หมายเหตุ y ส่วนใหญ่จะออกเสียงคล้าย "อีย" แต่ในการใช้อักษรโรมันเขียนคำภาษารัสเซีย บางครั้งมีผู้ใช้ y แทน i ในกรณีนี้ y จะออกเสียงเหมือน i คือเป็นเสียงคล้าย "อี"

ya (เมื่อไม่ลงเสียงหนัก)	เอีย	Slavyansk	=	สลาเวียนส์ค
ya (เมื่อลงเสียงหนัก)	ยา	Ulyanovsk	=	อูลยานอฟส์ค
yai	ไอย์	Shaulyai	=	ชาอูลไย
ye	เอีย	Vasilyevich	=	วาซีเลียวิช
		Afanasyev	=	อะฟานาเซียฟ
yi	อีย	Groznyi	=	กรอชนี
yo (ไม่มีตัวสะกด)	อีโ	Alyokhin	=	อะลีโอฮิน
yo (มีตัวสะกด)	อืออ	Semyon	=	เซม็อน
yu	อูย	Bryusov	=	บรุษซอฟ

ตารางเทียบเสียงพยัญชนะภาษารัสเซีย

พยัญชนะ	พยัญชนะต้น		ตัวสะกดและตัวการันต์	
	ใช้	ตัวอย่าง	ใช้	ตัวอย่าง
b	บ	Balta = บัลตา	บ	Vitebsk = วีเจบสค์
ch	ช	Chekhov = เชฮอฟ	ช	Urgench = อูร์เกนช์
d	ด	Dunai = ดุไน	ด	Volgograd = วอลกากราด
dz	ดซ	Dzerzhinsk = ดเซียร์จินสค์	-	
f	ฟ	Feodosiya = เฟโอโดซียา		
g, gh	ก	Gomel = โกเมล Diaghilev = เดียกีเลฟ	ก -	Taganrog = ตากันร็อก
j	ย	Jawlensky = ยัฟเลนสกี		
k	ค	Kasimir = คาซีมีร์	ค	Buzuluk = บูซูลุก

หมายเหตุ ยกเว้น sky, ski, skaya, skoi, ki, ky และ kin ที่อยู่ท้ายคำให้ถอด k เป็น ก เช่น

Jawlensky	=	ยัฟเลนสกี
Dzerzhinski	=	ดเซียร์จินสกี
Kovalevskaya	=	โควาเลฟสกายา
Polevskoi	=	โปเลฟสกอย
Rovenki	=	โรเวนกี
Gorky	=	กอร์กี
Pushkin	=	ปูชกิน

kh	ฮ	Mikhail = มีฮาอิล	ฮ	Shakhty = ชาฮ์ตีย
l	ล	Larionov = ลาร์โอนอฟ	ล	Melitopol = เมลีโอโปล
m	ม	Murom = มูรอม	ม	Perm = เปียร์ม
n	น	Nikopol = นีโคปอล	น	Penza = เปนซา
p	ป	Pinsk = ปินสค์	ป	Tuapse = ตูอัปเซ
p	ปส	Pskov = ปสกอฟ	-	

พยัญชนะ	พยัญชนะต้น		ตัวสะกดและตัวการันต์	
	ใช้	ตัวอย่าง	ใช้	ตัวอย่าง
r	ร	Rovno = รอฟโน	ร	Armavir = อาร์มาวีร์
s (+ สระ)	ซ	Salavat = ซาลาวัต	ส	Vladivostok = วลาดิวอสตอค
s (+พยัญชนะ)	ส	Slavyansk = สลาเวียนสค์	-	
sh	ช	Shevchenko = เชฟเชนโค	ช	Pushkin = ปุชกิน
shch	ช	Shchekino = เชคิโน	-	
t	ต	Tashkent = ตัชเคนต์	ต	Ket = เคต
t (+ e)	จ	Vitebsk = วีเจบสค์	-	
tch	ช	Tchelitchev = เชลีเชฟ		
ts	ซ	Tselinograd = เซลินกราด	-	
v	ว	Ivan = อีวาน	ฟ	Godunov = โกดูนอฟ
w	-		ฟ	Jawlensky = ยัฟเลนสกี
x	-		กซ	Alex = อะเล็กซ์
y	ย	Yerevan = เยเรวาน	-	
z	ซ	Azov = อะซอฟ	ซ	Tashauz = ตาซาอุซ
zh	จ	Zhukovski = จุคอฟสกี	จ	Uzhgorod = อุจโกรอด
zh (เมื่ออยู่ท้ายคำ หรือ หน้า s)			ช	Dargomyzhsky = ดาร์โกมีชสกี